مشخصات لایحه

عنوان:

لایحه تشکیل کمیته پدافند غیرعامل شهرداری تهران

(مشتمل بر ماده‌واحده و دو تبصره)

۱۴۰۴

مشخصات لایحه

خلاصه مشخصات لایحه:

۱- عنوان لایحه: تشکیل کمیته پدافند غیرعامل شهرداری تهران

۲- حوزه پیشنهاددهنده: اداره کل حوزه شهردار تهران (سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران) موضوع نامه شماره ۱۰۱۹۷۰۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۰۵

۳- **گزارش توجیهی مطابق با بخشنامه ۵۸۷۸۲۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۸:** ■ دارد □ ندارد

۴- **الزام قانونی/ اسناد فرادست/مصوبه شورای اسلامی شهر:**

- قانون تشکیل سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب سال ۱۴۰۲
- اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور
- مصوبه کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور به شماره ۷۴۰۲۸/۱/۲۳۰/۷۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۰۶

۵- **مفاد لایحه با قوانین و مقررات فرادست:** □ مغایرت دارد ■ مغایرت ندارد

۶- **جلسه کارگروه تخصصی بررسی لوایح و طرح‌ها:**

لایحه در هشتصد و بیست و هفتمین جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۹ کارگروه مذکور بررسی و تأیید گردیده است.

متن پیشنهادی لایحه

تشکیل کمیته پدافند غیرعامل شهرداری تهران

ماده‌واحده- مستنداً به قانون تشکیل سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب سال ۱۴۰۲ و اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور و مصوبه کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور به شماره ۷۴۰۲۸/۱/۲۳۰/۷۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۰۶ با موضوع فعال‌سازی ساختار کمیته پدافند غیرعامل در شهرداری‌ها، شهرداری تهران موظف است «کمیته پدافند غیرعامل شهرداری تهران» را تشکیل دهد.

تبصره یکم (۱)- رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران به‌عنوان رئیس کمیته فوق تعیین می‌گردد و سازمان یادشده، مرجع نظارت و پایش برنامه‌های شهرداری تهران در حوزه پدافند غیرعامل می‌باشد و ارتباط با دیگر سازمان‌ها، نهادها یا دستگاه‌های خارج از شهرداری تهران در موضوع پدافند غیرعامل می‌بایست از طریق یا با هماهنگی سازمان مذکور صورت پذیرد.

تبصره دوم (۲)- شهرداری تهران (سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران) موظف است ظرف مدت شش (۶) ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه، لایحه نظام‌نامه کمیته مذکور مشتمل بر ساختار، شرح وظایف و ... را تهیه و جهت تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارسال نماید.

مستندات پیوست لایحه

گزارش توجیهی

مقدمه

تشکیل کمیته پدافند غیرعامل شهرداری تهران می‌تواند با ساماندهی ساختاری، تمرکز وظایف تخصصی و ایجاد مرجعیت واحد برای تصمیم‌گیری، منجر به ارتقای هماهنگی میان واحدهای مختلف شهرداری در حوزه پدافند غیرعامل، تقویت پشتوانه قانونی و بودجه‌ای اقدامات پدافندی و کاهش پراکندگی منابع و افزایش اثربخشی سیاست‌ها و راهبردهای تاب‌آوری شهری گردد. بر این اساس، تشکیل **کمیته پدافند غیرعامل شهرداری تهران** اقدامی ضروری در راستای ارتقای تاب‌آوری و افزایش کارآمدی نظام مدیریت شهری در مواجهه با تهدیدات و بحران‌ها محسوب می‌شود.

بخش اول (حقوقی و قانونی)

- قوانین بالادستی:
  - قانون تشکیل سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۹؛
  - اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور به شماره ۹۵/۱۲۷/۱/۲۶۱۲ به تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۹؛
  - اساسنامه سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران؛
  - دستورالعمل اجرائی ساختار شرح وظایف و تشکیلات تفصیلی واحد سازمانی پدافند غیرعامل در دستگاه‌های اجرائی، مکاتبه شماره ۱۶۰/۱/۶۵۸ مورخ ۱۳۹۴/۰۵/۱۲ ستاد کل نیروهای مسلح؛
  - مصوبه کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور با موضوع فعال سازی ساختار کمیته پدافند غیرعامل در شهرداری‌ها به شماره ۷۴۰۲۸/۱/۲۳۰/۷۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۰۶
  - سند راهبردی پدافند شهری سازمان پدافند غیرعامل کشور سال ۱۳۹۹؛
  - دستورالعمل‌های تأمینی سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب کمیته دائمی پدافند غیرعامل ابلاغی سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴؛
  - سند ملی آمایش سرزمین و سیاست‌های کلی نظام در حوزه امنیت ملی و تاب‌آوری شهری
- فقدان سابقه تقنینی مشخص در شهرداری تهران تاکنون:

علیرغم اینکه ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، شهرداری را مکلف به حفظ سلامت و ایمنی عمومی در مقابل خطرات می‌کند و نیز علیرغم مصوبه کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور با موضوع فعال‌سازی ساختار کمیته پدافند غیرعامل در شهرداری‌ها

به شماره ۷۴۰۲۸/۱/۲۳۰/۷۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۰۶ و اجرای اقدامات پراکنده در موضوع پدافند غیرعامل، شهرداری تهران تاکنون فاقد یک مصوبه الزام‌آور و سازمان‌یافته در این حوزه بوده است.

- لزوم تعریف مرجع اجرایی

نبود مرجع قانونی و الزام‌آور برای تبعیت واحدهای شهرداری از سیاست‌های پدافند غیرعامل موجب ناهماهنگی، کارهای موازی و ضعف تصمیم‌گیری اجرایی شده است.

بخش دوم (مالی و اقتصادی)

- پیش‌بینی ایجاد ردیف بودجه مستقل

این لایحه زمینه ایجاد ردیف بودجه‌ای مستقل و امکان دفاع از منابع مالی مشخص در بودجه سنواتی شهرداری را باهدف پیاده‌سازی الزامات پدافند غیرعامل فراهم می‌سازد.

- جلوگیری از هزینه‌های موازی

با حذف ساختارهای ناکارآمد و موازی، منابع مالی هدررفته در بخش‌های غیرتخصصی آزادشده و به اقدامات مؤثر در حوزه پدافند غیرعامل اختصاص می‌یابد.

- امکان بهره‌برداری از منابع ملی و فراملی

وجود ساختار رسمی، پیش‌نیاز بهره‌مندی از کمک‌های دولتی و بین سازمانی (مانند منابع یا حمایت‌های وزارت کشور و سازمان پدافند غیرعامل) خواهد بود.

- زمینه‌سازی برای جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی

از طریق تعریف پروژه‌های شهری مبتنی بر تاب‌آوری و ایمنی با مشارکت بخش خصوصی (در قالب BOT، مشارکت عمومی–خصوصی، اوراق مشارکت و ...) می‌توان منابع جدید مالی ایجاد کرد.

بخش سوم (اجتماعی و فرهنگی)

- افزایش تاب‌آوری عمومی شهروندان

با انسجام‌بخشی به ساختارهای پدافند غیرعامل، میزان آمادگی شهروندان و سطح اعتماد به مدیریت شهری در شرایط بحران افزایش خواهد یافت.

- کاهش آسیب‌پذیری گروه‌های اجتماعی خاص

مناطق کم برخوردار و گروه‌های در معرض تهدید (زنان، کودکان، ســـالمندان، معلولان) در اولویت راهبردهای جدید پدافند مردم‌محور و چارچوب‌های قانونی صیانت از مردم قرار می‌گیرند.

- شفافیت ساختاری و جلوگیری از بحران اعتماد

تصـمیم‌گیری واحد و هماهنگ در حوزه پدافند غیرعامل، به کاهش دوباره‌کاری، تعارض نهادی و ســردرگمی مردم در زمان بحران کمک می‌کند.

- آموزش و تمرین:

طراحی و اجرای تمرین‌های مشترک در بین اعضای کمیته و ایجاد بانک سناریوی تمرین برای مواجهه با تهدیدات محتمل و ثبت درس آموخته‌ها باهدف بهبود مستمر

بخش چهارم (محیط‌زیست)

- پیشگیری از آسیب و کاهش خسارات وارده به زیرساخت‌های زیست‌محیطی در مواقع بحران

تقویت ســاختار پدافند غیرعامل از آســیب به منابع طبیعی، ذخایر آبی و محیط‌زیســت شــهری در برابر تهدیدات عمدی و حوادث فنی جلوگیری نموده و موجب کاهش اثرات و خسارات احتمالی خواهد شد.

- ارتباط مستقیم با الزامات HSE و پایداری شهری

ساختار منسجم در حوزه پدافند غیرعامل زمینه‌ساز یکپارچه‌سازی سیاست‌های ایمنی زیست‌محیطی با سایر حوزه‌ها خواهد بود.

بخش پنجم (فنی)

فنی و شهرسازی

- نیاز به ساختار فنی یکپارچه در پروژه‌های زیرساختی

در نبود یک مرجع تخصــصــی، پروژه‌های عمرانی و شــهری فاقد پیوســت پدافند غیرعامل بوده‌اند که در شــرایط بحران، آسیب‌پذیری سیستم‌های شهری را بالا می‌برد.

- لزوم رعایت الزامات طرح‌های جامع و تفصیلی شهر تهران

ساختار جدید پدافند غیرعامل باید با اسناد توسعه شهری هم‌راستا شده و در طرح‌های شهری نیز الزام‌آور باشد.

- ضرورت رعایت الزامات مقررات ملی ساختمان

با نهادینه‌ســازی ســاختار پدافند غیرعامل در شــهرداری تهران، پیگیری رعایت مصــوبات مرتبط با الزام ایجاد فضــای امن پناهگاهی با تأکید بر مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان در دستور کار قرار خواهد گرفت.

- هماهنگی و فرماندهی مشترک:

ایجاد سازوکار یکپارچه فرماندهی عملیات بین ذی‌ربطان حوزه پدافند غیرعامل و طراحی و اجرای شیوه‌نامه‌های مشترک عملیاتی برای شرایط تهدید،

- مدیریت اطلاعات و ارتباطات:

امکان اشتراک‌گذاری داده‌ها بین نهادهای ذی‌ربط ضمن تدوین شیوه‌نامه‌های محرمانگی و امنیت اطلاعات و ارتباطات مقاوم و جایگزین،

- پشتیبانی لجستیکی:

برنامه‌ریزی برای دپوی ذخایر راهبردی و تجهیزات عملیاتی بر اساس استانداردها و اصول نگهداری و انبارش، مدیریت آب و غذا، لزوم پیش‌بینی و تعبیه تجهیزات حفاظت انرژی و سوخت، مانند مولدهای برق اضطراری، مدیریت دسترسی به راه‌های اضطراری و تعیین نقاط امن برای شرایط تهدیدآمیز، بهره‌گیری از سیستم‌های کشف و اخطار غیرعامل مانند حسگرهای شیمیایی،

- پایش و ارزیابی:

آمادگی دستگاه‌های عضو، گزارش دهی دوره‌ای به کمیته و ارائه پیشنهادهای اصلاحی باهدف ارتقا توانمندی‌ها و تاب‌آوری،

تخصصی پدافند غیرعامل

- شناسایی خلأها

فقدان ساختار مستقل و مقتدر برای مدیریت یکپارچه پدافند غیرعامل؛

موازی کاری و تعارض مأموریتی میان مدیریت بحران، حراست، معاونت خدمات شهری و ...؛

نداشتن ردیف بودجه‌ای مشخص در برنامه‌های عملیاتی سالانه؛

ناهماهنگی ساختار مناطق و سازمان‌های تابعه باسیاست‌های کلان پدافند غیرعامل

- ضرورت اقدام

ایجاد یک ساختار تثبیت‌شده با مرجعیت سازمان پیشگیری و مدیریت بحران به‌عنوان متولی اصلی پدافند غیرعامل در شهرداری تهران، لازمه اجرای مؤثر قانون جدید و تحقق بندهای مأموریتی شورا و شهرداری است.

- افق آینده

این لایحه صرفاً آغاز یک فرآیند بلندمدت برای پیاده‌سازی راهبردی نظام تاب‌آور شهری است و زمینه قانونی، نهادی، سیاسی و مالی را برای اقدامات کلان‌تر آینده مهیا می‌کند.

تاریخ:1404/11/21
شماره:
1357844/10
پیوست:6

بسم الله الرحمن الرحیم

جناب آقاي مهندس چمران
رئيس محترم شوراي اسلامي شهر تهران

موضوع:ارسال لایحه تشکیل کمیته پدافند غیرعامل شهرداري تهران

سلام علیکم

بااحترام، نظر به قانون «تشکیل سازمان پدافند غیرعامل کشور» مصوب سال 1402 و «اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور» و «مصوبه کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور» به شماره 74028/1/230/753 مورخ 1394/02/06 مبني بر: «شهرداران کلانشهرها و شهرهاي بزرگ، ساختار و کمیته پدافند غیرعامل در شهرداري ها اجرایي و فعال نمایند و در این رابطه با شوراهاي اسلامي شهر، همکاري و حمایت لازم را مبذول نمایند» به پیوست، **لایحه** «تشکیل کمیته پدافند غیرعامل شهرداري تهران» براي سیر مراحل تصویب در شوراي اسلامي شهر تهران تقدیم مي‌گردد.

علیرضا زاکانی

رونوشت: جناب آقاي باقري، معاون محترم برنامه ریزي توسعه سرمایه انساني و امور شورا
جناب آقاي نصیري، رئیس محترم سازمان پیشگیري و مدیریت بحران شهر تهران

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره : .....
تاریخ : .....
پیوست : .....

تاریخ:1404/11/25
شماره:21640/160
پیوست:0

بسم الله الرحمن الرحیم

به: جناب آقاي محمد آخوندي رئيس محترم كميسيون برنامه و بودجه

موضوع:ارجاع لايحه تشكيل كميته پدافند غيرعامل شهرداري تهران

سلام عليكم؛

به پيوست تصوير نامه شماره 10/1357844 مورخ 1404/11/21 جناب آقاي دكتر عليرضا زاكاني شهردار محترم تهران در خصوص تشكيل كميته پدافند غيرعامل شهرداري تهران را ايفاد مي‌نمايد.

لايحه مزبور به صورت عادي ارائه و به شماره 160/21454 مورخ 1404/11/21 در دبيرخانه شوراي اسلامي شهر تهران ثبت و اعلام وصول شده است.

ضمن ارجاع لايحه مزبور به آن كميسيون به عنوان كميسيون اصلي سياسگزار است وفق مقررات موضوعه و بندهاي چهارم، پنجم و ششم ماده چهاردهم (14) آيين‌نامه اجرايي تشكيلات، انتخابات داخلي و امور مالي شوراهاي اسلامي شهرها مصوب 1378/1/11 هيأت وزيران و ماده يازدهم (11) و سيزدهم (13) دستورالعمل نحوه اداره جلسات، رأي‌گيري و بررسي پيشنهادهاي واصل شده به شورا مصوب 1392/2/19 شوراي عالي استان‌ها، گزارش نهايي آن كميسيون دال بر تأييد يا رد عين لايحه و يا انجام اصلاحات در متن آن را تا تاريخ 1404/12/23 به دفتر هيأت‌رئيسه و مصوبات شوراي اسلامي شهر تهران ارسال فرماييد تا متعاقباً در دستور كار صحن علني شورا قرار گيرد. /م 138ل/6

مهدی چمران
رئيس شوراي اسلامي شهر تهران

رونوشت: ـ جناب آقاي دكتر عليرضا زاكاني شهردار محترم تهران بازگشت به لايحه مزبور جهت استحضار و دستور هماهنگي .

ـ روساي محترم كميسيون‌هاي عمران و حمل و نقل ؛ شهرسازي و معماري؛ فرهنگي، اجتماعي ؛ سلامت، محيط‌زيست و خدمات شهري؛ نظارت و حقوقي با تصوير لايحه مزبور جهت استحضار و ارائه گزارش به كميسيون اصلي و دفتر هيأت‌رئيسه و مصوبات .

-رئيس محترم امور پژوهش هاي شوراي اسلامي شهر تهران جهت استحضار و اعلام نظر كارشناسي .

رئيس محترم كميته تنقيح مصوبات شوراي اسلامي شهر تهران جهت استحضار .

ـ دفتر هيأت‌رئيسه و مصوبات جهت پي‌گيري (138ل/6).